

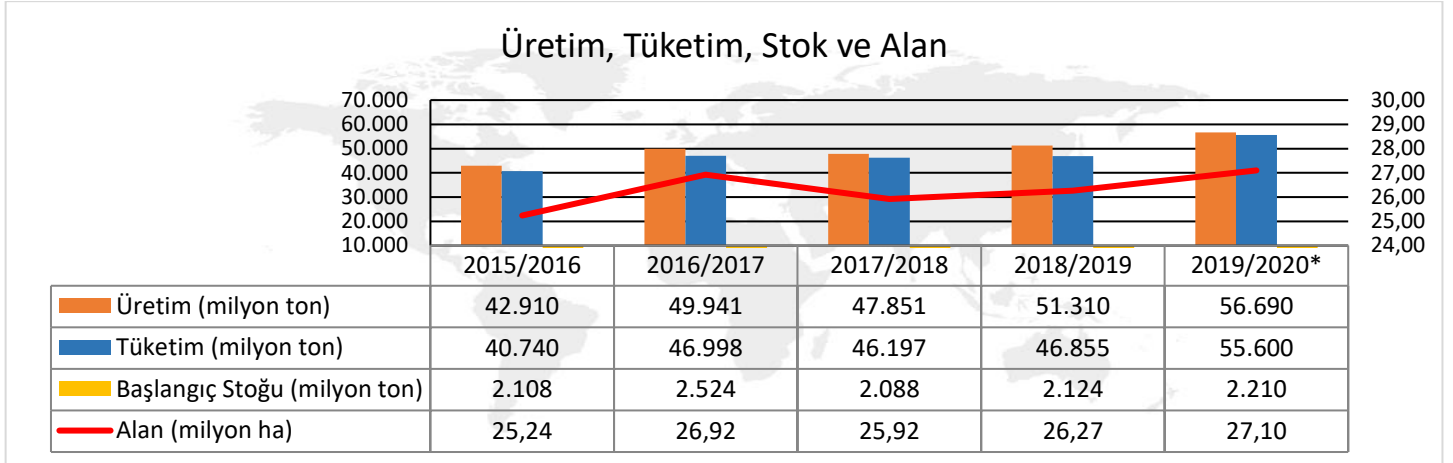

ÜRÜN MASALARI AYÇİÇEĞİ BÜLTENİ

SAYI: 8

HAZİRAN 2020

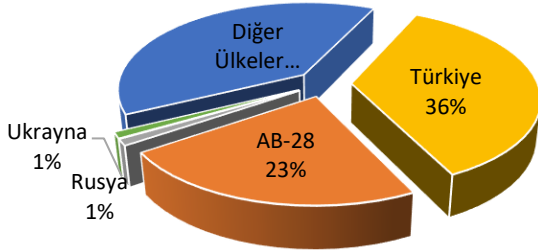
DÜNYADA AYÇİÇEĞİ

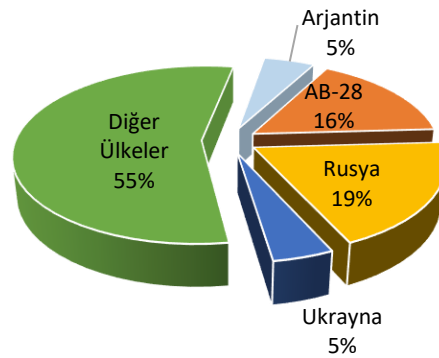
Kaynak: USDA, *öngörü

Dünya yağlı tohumlu bitkiler üretim sıralamasında ayçiçeği 3. sırada yer almaktadır. Dünya genelinde pandemi nedeniyle artan gıda talebi ham yağ ihtiyacı ve üretimine de yansımıştır. Yağlık ayçiçeği; yağ, küspe ve biyodizel üretimi amaçlı kullanılmaktadır. Dünyada üretilen ayçiçeği tohumunun yaklaşık %90'ı yağ için işlenmekte ve geri kalan kısmı ise çerezlik olarak tüketilmektedir. Dünya genelinde son 5 üretim sezonuna ait ayçiçeği verileri incelendiğinde üretim alanlarında ve üretim miktarlarında artış gözlemlenmektedir.

Ayçiçeği İthalatı (2020/2021)

Ayçiçeği İhracatı (2020/2021)

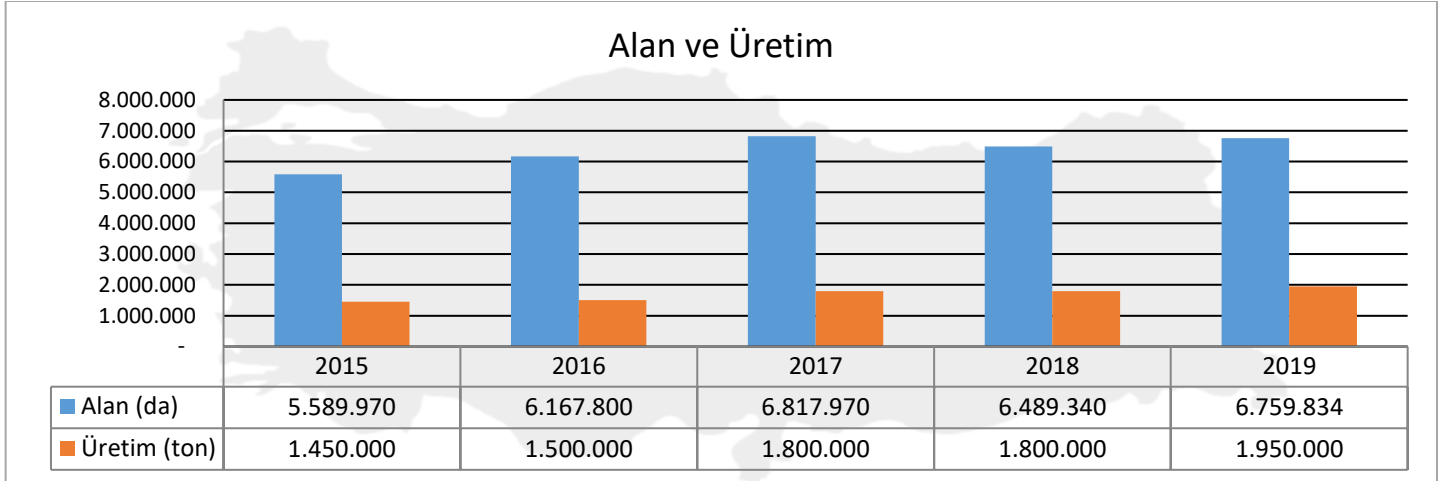

Kaynak: USDA

2020/2021 pazarlama yılında Mayıs ayı itibariyle dünya genelinde **2,72 milyon ton** ithalat ve **3,4 milyon ton** ihracat gerçekleşmiştir. Dünya ayçiçeği ithalatının yaklaşık %36'sını Türkiye, %23'ünü ise AB ülkeleri gerçekleştirmiştir. Ayçiçeği ihracatında önde gelen ülkeler ise AB ülkeleri ve Rusya'dır.

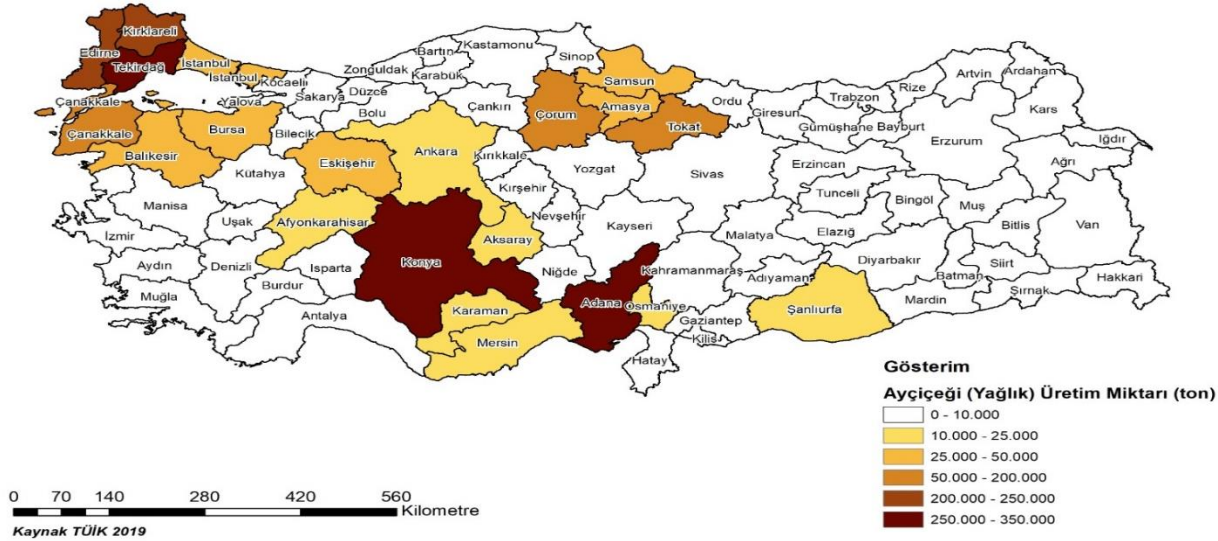
TÜRKİYE'DE AYÇİÇEĞİ

Alan ve Üretim

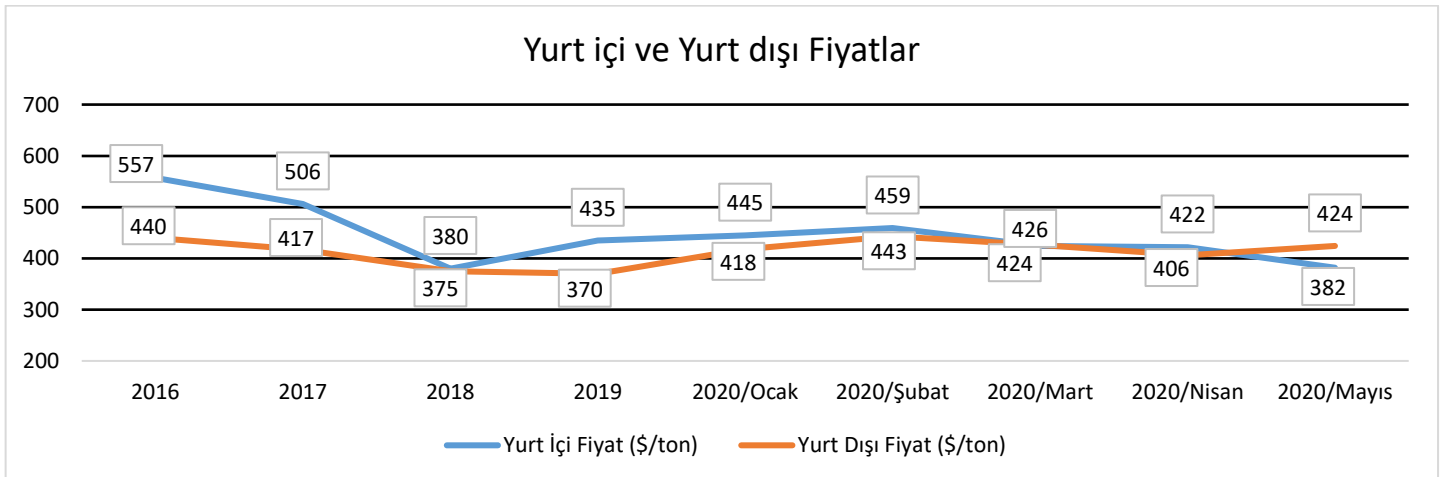

Kaynak: TÜİK

Türkiye yağlık ayçiçeği ekiliş alanları, 2015 yılında 5,6 milyon dekar iken 2019 yılında **%21 artarak** 6,7 milyon dekara yükselmiştir. Diğer yandan 2015 yılında 1,4 milyon ton olan ayçiçeği üretimi 2019 yılında yaklaşık **%39 artarak** 1,95 milyon tona ulaşmıştır. 2015 yılında dekara verim ortalaması 264 kg iken 2019 yılında **%10 artarak** 289 kg'a yükselmiştir.

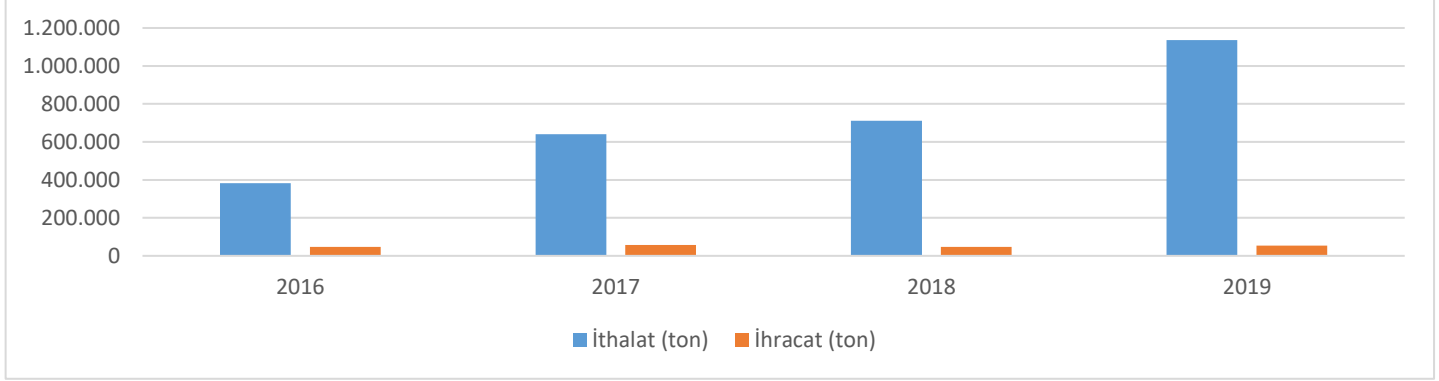
Yurt içi ve Yurt dışı Fiyatlar

Kaynak: USDA, TradeMap, Edirne Ticaret Borsası, T.C. Merkez Bankası ilgili yıl/ay dolar kuru alınmıştır.

Şubat ayında 443 \$/ton olan yurt dışı fiyatları Mayıs ayında 424 \$/ton seviyesine gerilemiştir. Yurt içi borsalarda Mayıs ayı sonu itibariyle ayçiçeği fiyatları **2.300 ila 2.750 TL/ton arası** işlem görmektedir.

DIŞ TİCARET

Kaynak: TÜİK, GTİP No: 12060010, 12060091, 12060099

TÜİK 2018/2019 pazarlama yılı verilerine göre ayçiçeğinin yeterlilik oranı **%66,4**'tür. Ülkemizde **2016** yılında **263 bin \$** değerinde **382 bin ton** yağlık ayçiçeği tohumu ithalatı yapılmış olup **2019** yılında **516 bin \$** değerinde **1,1 milyon ton** ayçiçeği tohumu ithalatı yapılmıştır. 2019 yılının ilk dört ayında **427 bin ton** olarak gerçekleşen ayçiçeği tohumu ithalatı, 2020 yılının ilk dört ayında toplam **573 bin ton** olarak gerçekleşmiştir.

Ayrıca **2020** yılının ilk dört ayında DİR (Dahilde İşleme Rejimi) kapsamında **18 bin ton** ayçiçeği tohumu ithalatı için **9 milyon \$**, **39 bin ton** ayçiçek yağı ithalatı için ise **29 milyon \$** ödenmiştir. 2019 yılında ayçiçeği tohumu ithal ettiğimiz ülkeler ise Moldova, Romanya ve Rusya olarak öne çıkmaktadır.

DEĞERLENDİRME

- ✚ 2020 üretim sezonunda Haziran ayının başlamasıyla birlikte ayçiçeği ekilişleri tüm illerimizde tamamlanmıştır.
- ✚ Adana, Konya ve Tekirdağ illerimizde ayçiçeği ekilişlerinden sonra aşırı sıcaklık etkili olmuş ve su stresi yaşanmaya başlanmış, su stresi yaşanan dönemde gelen yağışlarla ihtiyaç karşılanmıştır.
- ✚ Adana'da ayçiçekleri tablalarında çiçeklenme, Konya'da 6-8 yaprak oluşumu, Kırklareli ve Tekirdağ bölgelerinde ise tabla oluşum aşamasındadır.
- ✚ Tüm bölgelerimizde fenolojik gelişimler yakından takip edilmekte olup herhangi bir sorunun görülmediği saha gözlemlerine ait güncel fotoğraflar aşağıdaki gibidir.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Tarım Havzaları Daire Başkanlığı

0 312 258 84 03

urunmasalari@tarimorman.gov.tr